

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫГААБЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭХИТТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Хаймат

1931 сыйл алтынны
15 күнүттэн тахсар

№ 62 (4329) 1973 сыйл. Ыам ыйын 24 күнү
ЧЭПНИЭР

Сыйната
2 харчы

ӨЛГӨМ ҮҮТ, ЭМИС ЭТ ИЙИН КУОТАЛАҢЫҢА

Бийиги оройуоммут бастыг хаһайыстыбалара уонна бириднэлээн үлэхиттэрэ тохсус пятилетка үһүс, быһаарылаах сыйлыгар государственнай былааннары, сүөһүттэн ылыллар бородууксуулары үрдэтин сорукутарын толорууга үгүсүлэни ыстаталар уонна айымнылаахтык үлэһиллэр. Дойду үрдүнэн киэҥник тэнийбит социалистическай куоталаһыҥа активнайдык кыттан үчүгэй көрдөрүүлэрэ ситиһэр сүөһү итинтэни бастыгынара элбээн иһэллэр.

Ааспыт 5 ый түмүгүнэн 1972 сыйл туһааннаах комитэбэр государствора 352 центнеринэн элбэх үүт, 310 центнеринэн элбэх эт атык-ланна уонна валовойуона 712 центнер үүт ордук маанна. Эрилик Эристин аатынан колхоз Хадаардаабы биригээдэтин «Юбилейнай» фермата бириднн фуражнай ынахтан кыһынны сэттэ ыйга 803, оттон 1973 сыйл түөрт ыйыгар 594 килограмм үүтү ыата. Бу колхоз бастыг манньыксыттары бириднн ынахтарыттан В.В. Сысолятина сэттэ ыйга 1182, түөрт ыйга 894 килограмм, А.Т. Кузьмина ити-ыйдарга 1303—1016 килограмм уонна В.К. Тарабукина 1256—937 килограмм үүтү ыатылар. Ыччат сүөһүнү төлөһүтк итиннэ Т.В. Илларионова, К.П. Данилов, Е.К. Осипов, А.М. Гуляев курдук уонна да атын үгүс бороон көрөөччүлэр куһағана суох көрдөрүүлэри ситиһэн иһэллэр.

Бийиги сүрүн соруутуна сайынны ыйдар өлгөм быһааннарын сатабыллаахтык туһанан, ынахтан үүтү ыаһынны үрдэтин уонна сүөһүнү үчүгөйдик төлөһүтэн уотуу буолаллар. Маныаха республика үрдүнэн тыа хаһайыстыбатын үлэхиттэрин социалистическай куоталаһылар сагаланна. И. Барахов аатынан совхоз сүөһүттэрэ сайынны кэмгэ ыччат сүөһү хас бириднн 100 килограмм эбиллэрин ситиһэргэ эбэһээтэлиститэ ылынан, республика тыатын хаһайыстыбатын бары үлэхиттэрин социалистическай куо-

талаһыҥа ыгырдылар.

Эрилик Эристин аатынан колхоз Хадаардаабы биригээдэтин манньыксыттары сыйлыгы түөрт ыйга бириднн фуражнай ынахтан 1072 килограмм үүтү ыырга эбэһээтэлиститэ ылынан оройуон манньыксыттарыгар ыгыры таһаардылар. Киһилэр былааны таһынан валовойуона 521 центнер, бириднн фуражнай ынахтан 151 килограмм үүтү ыырга соруутанналар.

Сүөһүттэн ылыллар бородууксуулары үрдэтигэ бу үтүөхөн бачымынары хас хаһайыстыба, отделение, биригээдэ уонна ферма ахсын өйөөһүнү тэрийэн, үрдэтиллибит эбэһээтэлиститэ ылынанан, сүөһү итинтэни үлэхиттэрин социалистическай куоталаһыларын киэҥник тэнитти сорууга турар. Маныаха парткомнар, маһнайгы сүһүөх партийнай комсомольскай тэрилтэлэр уонна хаһайыстыбалар салайааччылары, нэһиликтэр Советтара мээстэргэ ис кыахтары толору уонна сатабыллаахтык туһаныҥа үлэ тэрээһинин түспарыҥа, баар итэҕэстэри бириэмэтигэр тутатына туоратан иһингэ уонна контуруолу күүһүрдүүгэ сүрүн болгоһолорун ууруохтаахтар.

Быһааннаах сайынны ыйдар—үгүс үүтү ыаһын, элбэх эмис эти оноруу быһаарылаах кэмэ. Туруоруллубут сорууга, ылыммыт эбэһээтэлиститэни ситиһилээхтик толоруу хас бириднн ыанньыксыт, бостуук үлэхиттэн быһааччы тутулуктаах. Ол иһин киһилэр өлгөм үүтү ыыр, сүөһүнү уотар, төлөһүтэр иһин бары кыһамныларын, сатабылларын ууран үлэлээһиннэрэ көрдөнөр.

Ыанньыксыттар уонна бостууктар быһааннаах үлэхэрин бары өтгүнэн көбүлүүхкэ, киһилэр куоталаһыларын ымпыктаан-чымыктаан дьиннээхтик тэрийиэхкэ.

Чэинг, сайынны ыйдарга сүөһүттэн ылыллар бородууксуулары үрдэтэр иһин куоталаһыны күүскэ тэнийтигин!

Бааһыналарга

БУРДУК ЫҢЫҤА БУТТЭ

Ыам ыйын 23 күнүгэр дьэри Кара Марис аатынан колхозка туорахтаах културалар 350 гектарга ыһыллан былаан туолла. Трактористар И.Ф. Протодьяков, дискахэһиннэ, Е.Н. Фохин уонна А.К. Лыткин бурдуку ыһыҥа урдук таһаарылаахтык үлэлээтилэр.

Бу күнүгэргэ баары көчүлүүтэ иһин түгеничнай трактор түгөрүлүө.

П. АФАНАСЬЕВ.

ҮЛЭ БАРА ТУРАР

▲ Эрлэтээли баар Эрилик Эристин аатынан колхозка 84 гектарга көтөрүлүннэ. Хатыллар үс трактор агрегатынан 54 гектары көрүттүлэр. Иһин аатынан колхозка бүтүнүчүтэни алта «Беларусь» трактордар Чурапчы чараныттан таардылаһыны ыһа сымдыллар.

▲ Хортуонспуйу Эрилик Эристин аатынан уонна Кара Марис аатынан колхозтарга уоннуу, оттон совхозка түөрт гектарга өлөртүлэр.

П. СЕДАЛИЩЕВ.

САЙЫН ЭЛБЭХ ҮҮТҮ ЫҢЫР ИЙИН КУОТАЛАҢЫНЫ ТЭНИТИЭБИН!

Эрилик Эристин аатынан колхоз Хадаардаабы биригээдэтин ыанньыксыттары ыҢҢЫРЫЛАРА

Бийиги, Эрилик Эристин аатынан колхоз Хадаар биригээдэтин ыанньыксыттары, специалисттара уонна салаллар үлэхиттэрэ, партия уонна правительство пятилетка үһүс, быһаарылаах сыйлыгар туруорбут сорукутарын толорууга бэйэни ис кыахтарбытын ааһынан баран, сайынны түөрт ыйга үүт ыаһыгар манньык үрдэтиллибит социалистическай эбэһээтэлиститэни ыһаҥнабыт.

Былаан быһыытынан валовойуона 519 центнер уонна бириднн фуражнай ынахтан 921 килограмм үүтү ыырыт сыйлыгар, валовойуона 3680 центнер, эбэһээтэ бириднн фуражнай ынахыттан 1072 килограмм үүтү ыырга сорукутаабыт. Итинэн былааны таһынан валовойуона 521 центнер, оттон бириднн фуражнай ынахтан 151 килограмм үүтү ыаһыла.

Бу сорукутун толорор иһинтэни ынахтарбытын жарыпут быһыытынан маһаан мэтчитэн, биір да ыам сүгүттүн таһаарыахпыт суоҕа. Бары сайылык фермаларга

Л. И. БРЕЖНЕВ ГФР-гар СЫЛДЫЫТА

БОНН. ССТА. Ыам ыйын 21 күнүгэр маһа ССКП КК Генеральной секретара Л. И. Брежнев Германия Коммунистическай партиятын сэдээтэтин представителярын кытары көрсүһүүтэ буолла. Киһилэр таб. Л. И. Брежнев ГФР бырабылланнаһытын эһэрдэ сүрүгүн туттардылар уонна ГФР итинэн ССРС иһин ардыларыгар сыһыанлар сазыа түспүлүлэри Арбаа Германия нэһилиэнньэтин интэрэстэригэр, дойду үлэхэни иһинилээччилэрин интэрэстэригэр толору сөп түбөһүтүн бэлэтиэттилэр.

Таб. Л. И. Брежнев Арбаа Германия коммунисттарыгар ССРС уонна ГФР лоруоттары иһин ардыларыгар доһордоһуу, социальнай сайдыы, айа уонна Европада куттал суох буолуутун иһин өхсүһүлэригэр ситиһиллэри баарда.

Көрсүһүү иһин уонна быралтыгы доһордоһуу быһыыга майгыга ааста.

ССКП КК Генеральной секретара Л. И. Брежнев иһин ГФР профсоюзтары салалаччылары кытары көрсөтө. Оһин көпөстөн иһин дойду лоруоттары, үлэхит дьонун хустарыгар айыны хатыһыһы.

итиннэ тыһаһыны сыйыны сунган суолталааҕа, ол дьылаага профсоюзтар улахан оруоллаахтара билиэтинэ. Кансэтин доһордоһуу быһыыга майгыга ааста.

ССКП КК Генеральной секретара, ССРС Верховнай Советын Президиумун чилинэ Л. И. Брежнев ыам ыйын 21 күнүгэр хотугу Рейн-Вестфалия сирдэрин премьер-министрүгэр, ГСДП председателин салалаччытыгар Г. Кюппе ыалдыттаата. Шлос-Хойбург Л. И. Брежнев федеральнай канцлер В. Брандт кытары сыйытта.

Иһи нун таһаарыс Л. И. Брежнев Арбаа Германия телевидениитыгар тыл эттэ.

Петеребергэ маһ ыйын 21 күнүгэр үөрүүлэх быһыыга майгыга ССКП Генеральной секретара Л. И. Брежнев Германия Федеративнай Республикаһыгар ыалдыттаан сыйдыгытын туһунан көлөһүк-таах сайымылаһынаа иһин баттаһыны буолла. Сайымылаһынаа иһин баттаһыллар ССКП КК Генеральной секретара, ССРС Верховнай Советын Президиумун чилинэ Л. И. Брежнев уонна ГФР федеральнай канцлера В. Брандт.

Л. И. Брежнев Москвага кэлиитэ

ССКП КК Генеральной секретара, ССРС Верховнай Советын Президиумун чилинэ Л. И. Брежнев ГФР федеральнай канцлера В. Брандт кытарытынан Германия Федеративнай Республикаһыгар доһордоһуу ыалдыттаан баран, ыам ыйын 22 күнүгэр Москвага тэһин кэллэ.

ССТА.

ОФИЦИАЛЬНАЙДЫК ДОБОРДУУ ЫАЛДЫТТЫ

НАБУЛ. ССТА. Афганистан корола Мухаммед Захир шәх ыгырытынан официальнойдык доһордоһуу ыалдытты ССРС Верховнай Советын Президиумун Председатели Н. В. Подгорнай Афганистанга кэллэ.

М. МАРТЫНОВ,
учаастак старшай биригээһиннэ,
В. ОСИПОВ,
маһнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэ секретара,
И. СОВАКИН,
нэһиликтэ Советын исполкомун председатели.

ССКП РАЙКОМУН БЮРОТУГАР

ССКП райкомун бюрота Эрилик Эристин аатынан колхоз Хадаардаабы биригээдэтин ыанньыксыттары сайынны түөрт ыйга үүтү ыаһыҥа оройуон ыанньыксыттарыгар

таһаарыт ыгырылларын биһирээтэ. Партия райкомун бюрота парткомнары уонна хаһайыстыбалар салайааччыларын бары ыанньык фермаларга

Хадаар биригээдэтин ыанньыксыттары ыгырылларын киэҥник өйөөн үрдэтиллибит социалистическай эбэһээтэлиститэ ылынанан тэрийэллэригэр соруудахтаа.

ОРОЙУОН хааайыстыбалар 1972 сылга тыа хааайыстыбатын бородууксууларын огорон таһаарыны 1971 сыллаар 48,6 бырыһыаннан улаатынардылар. Ынах сүөһү этии атымлааһынан 1548 тыһыынча солкуобайдаах, үүтүн 139 тыһыынча солкуобайдаах барымдаллар. Ити иһигэр Эрилик Эристин аатынан, Ленин аатынан колхозтар уонна Субуруускай аатынан совхоз ордук эбэх барыстаахтык үлэлээтилэр. Оройуон үрдүнэн биир үлэһикэ огорон таһаары 1971 сыллаар 8,9 бырыһыаннан үрдээтэ.

Ол аэзэри оройуон хааайыстыбаларыгар Экономическай үлэ турууга мөлтөх. Үлэ биирдэи салааларыгар Экономическай аналларыгар огорон, кыра ороскуотунан үчүгэй хаачыстыбаах эбэх бородууксууларын огорон таһаарыны, бородууксуула себестонмоһун намтатыыга, производство хаалан иһэр салаалары барыстаахтык үлэлээһиннэригэр сөптөөх рекомендациялар билимнэригэр берилябэттар.

Ынах сүөһү көннүгүн олуттун уонна ынах кытараабыннан хааайыстыбалар 1966—1972 сс. 6327 тыһыынча солкуобайдаах бородууксууларын ситэ ылыатылар. Бу таһар ороскуоттары төстү аччатарга биирдэи хааайыстыбаларынан, билимнэригэр, отделениеларынан, фермаларынан аналлык мероприятиялар ырытыллы биһуулабыттар, таһар Экономическай нөһөттөрү хас биирдэи колхозтаахха, совхоз рабочайыгар тиэрдэн, таһарыт итэбастаахтык кылыһыттар түмүгүгү кылыһыттар. Хаалан иһэр нөһөттөөх салаа үлэлэри үчүгэйгэ ырытан, ону хаалыттан таһаарарга, баар итэбастаахтык производство көдүү-тууратан производство көдүү-улаатыннарарга чопчу үлэ

дэр ытылыбыттар. Ол түмүгэр өгөһуулаан таһар бородууксуула себестонмоһа олуттук. Холбоор, биир центнер үүт себестонмоһа Субуруускай аатынан совхозка 36 солкуобай 4 харчыга, Эрилик Эристин аатынан колхозка 28 солкуобай 22 харчыга, биир центнер эт себестонмоһа Калинин аатынан колхозка 167 солкуобай 61 харчыга, Ленин аатынан колхозка

Официальной отдел

Экономическай үлэни күүһүрдүүххэ

155 солкуобай 52 харчыга, Субуруускай аатынан совхозка 175 солкуобай 49 харчыга, биир центнер хортонпуй себестонмоһа Карл Маркс аатынан колхозка 82 солкуобай 52 харчыга, Субуруускай аатынан совхозка 65 солкуобай 35 харчыга, биир центнер оборот аһын себестонмоһа Ленин аатынан колхозка 146 солкуобай 79 харчыга, саһыл тириитин себестонмоһа Эрилик Эристин аатынан колхозка 163 солкуобай 55 харчыга, Субуруускай аатынан совхозка 187 солкуобайга таһаар.

Итинэн Субуруускай аатынан совхоз аһардас үүтүн, хортонпуйтан, саһылтан 21200 солкуобайдаах, Ленин аатынан колхоз оборот аһыттан уонна саһылтан 26500 солкуобайдаах нөһөттү сүктүлэр. Оройуон хааайыстыбаларыгар билигин даһаны техниканы туһаныы мөлтөх туруктаах. Ленин аатынан колхозка сыл устата биир физическай трактор 95 үлэ күнүгэр эр үлэлэбэт, оттон биир автомашина 133 күн үлэлээн 26200 тонна-километры огорбут. Карл Маркс аатынан колхозка автомашинаы,

тракторы туһаныы коэффициентна олус намтаах. Ленин аатынан, Калинин аатынан, Карл Маркс аатынан колхозтарга не хааайыстыбааннай аһаан сыа бүтэһигинэн билимнэригэр түмүктөөхтөх. Былааннаах соруудахтары кичигэр тиэрдэн, квартал айы түмүктэри таһааран, ону билимнэригэр, учаастак, ферма үлэһитэрин муннаахтарыгар дуулаа

тургортан иһин тэриллибэт. Кары хааайыстыбаларга Экономическай аналлар бородуула, Советтара мөлтөхтүк үлэлэһилэр. Үлэ бастыг ыһааларын оһууларын үөрэтэн, аналлыктан производство туттарга рекомендациялары өһүрбөттөр.

Хааайыстыбаларга Экономическай үлэһиттэрин араас көрүнүгүнэн үлэһиттэри хаһымы, үлэһити производствон кытта сибээһэ суох, формальнайдык таһаар. Экономическай семинарлар, конференциялар колхозтарга утумнаахтык ытылыбыттар. Үлэ, хамнае оборотнай уонна сүрүн средстволар үчүгүттэри мөлтөх туруктаах. Не резерваллар туһаныыга, кэмчиилэһин режимин күүһүрдүүгэ өбүгүтүөннэй - көрүүлэр үчүгүйдик ытылыбыттар.

ССКП райкомун бюрота сөтөрүтүүтэ оройуон хааайыстыбаларыгар Экономическай үлэ турууга туһунал боппуруоһу көрдө уонна колхозтар бырабыланыыларыгар, партияларга, партийнай тэриятэлэргэ, совхоз дирекциятыгар Экономическай үлэ боппуруостара адыһахтык дуулаһыларын, партиялар

нар секретардарга Экономическай үлэни тэрияттэ ытылыта кадрдартан көрдөбүтү, аһаайыстыбаларга улаатыннарарга үлэни мөлтөхтүгэр билимнэригэр. Хааайыстыбаларга Экономическай үлэ туруугу туһунал тыа хааайыстыбатын управлениетин Советтэригэр хааайыстыбалар Экономическай үлэһиттэрин билимнэригэр да истилибэтэх. Маннаах управление старшай Экономическай Бюро-любескай И. Д. хааайыстыбаларга быһааччы тоһото суох.

Партия райкомун бюрота оройуон хааайыстыбаларыгар Экономическай үлэни ытылыта таһаарыт итэбастаахтык туораттар түбүгүн дьаһаллар ыһаалларыгар бары партийнай тэриятэлэри уонна хааайыстыбалар салайааччыларыгар соруудахтата. Экономическай үлэ сүрүн соруутунан кэмчии себестонмостох, кыра ороскуотунан бастыг хааайыстыбалар эбэх бородууксууларын огорон таһаарыны, производство бары салаалары барыстаах салаага кубулуутууу ситиһин, наука уонна практика ситиһилэрин, бастыг оһуу, үлэни механизациялаһыны кэмчии олохтоон үлэ огорон таһаарытын үрдэтин буолаһар.

Бородууксуула себестонмоһун структуратын, хааайыстыбанын аһаан принциптарын, оборотнай уонна сүрүн средстволары барыстаахтык туһаныыны, кэмчиилэһити воспроизводство боппуруостары доржонун үлэһиттэри, ону практическай үлэлэригэр салаада мөлтөх, аһаан-сүөттөөх салайыныны тупсаралларыгар уонна бары орто, аһын салайар кадрдартан көрдөбүтү күүһүрдөлэригэр колхозтар бырабыланыыларыгар, совхоз дирекциятын, партийнай тэриятэлэри итинэн тыа хааайыстыбатын специалисттарын соруудахтата.

Быһбардары көрсө

БАСТЫҢНАРЫ ААТТЫЫЛЛАР

△ Чуралчы сельскай Советтэригэр депутатка кандидаттарынан саллаһыа кини туттар, бастыг дьонноро ааттаналлар. «Мехколхозстрой» оройуоннаахы холбоһууу коллектива 16 №-дээх Ордоникидиевскайдаагы быһаардыр уокуруктан сельсоветка депутатка кандидатынан бэйэлэрин биир бастыг шефдарын Сергей Савва Петрович аһын ааттаатылар.

△ Оройуон кинини културнай-сырдатыр тэриятэлэригэр үлэһиттэри 31 №-дээх Деткомбинаттаагы уокуруктан оройуоннаагы библиотека саһаадиссэһин Захарова Акулина Тимофеевна-ны сельсоветка депутатка кандидатынан туруордулар.

С. ПЕТРОВ.

Бэлэмнэни күүһүрэр

Билигин корреспонденттык ыһы-тымыгар Сылан сельсоветын исполкомун председателэ таб.

Б. П. Баишев манныгы кэпсээтэ:

— Олохтоох Советтар быһаар-дарыгар 25 быһаардыр уокуруктар тэрияттэбэттар. Совхоз Сыланнаагы отделениетин рабочайдара уонна специалистара, бэйэлэри кини туттар чулуу дьоннорун депутатка кандидаттынан туруордулар. Кинилэр ортолоругар эдэр сүөһүттэр А. М. Докторов, А. Г. Макаров, биллиһээх булчут С. М. Игнатев, бастыг механизатор Г. И. Макаров ол-а бааһар.

Түмүгүгэ, Улахан Күөлгэ, Уһун Күөлгэ агитпууһунара начальниктар аһаан, агиттөрдөр сүлүгүрдэһэн тураһар. Быһаардааччыларга эдэр сүөһү-рини чуолкайдаһын бүтөн, испиһэги огорууга бэлэмнэни-лэ бараһ.

Сарсын—Африка босхолонуутун күнэ

Африка босхолонуутун күнүн колониализм тийэх көрдүгүннэрин төрдүттэн эһэр иһин, расизмы уонна империалистическай агрессияны утары өһуһуу күнүн быһыытынан бастаан иһэр иһи-аймаах бүтүнүү билиитин. Нөһүлэрин тутан, бэйэлэрин Экономическай өггүнэн тутулууга суох буолууларын иһин Африка континентин 40-тан таһа государстволара активнайдын өһуһуһаллар. Африка хас да эдэр государстволара сайдыы капиталистическай суох суолуга үлэһинилэр. Африка дейдуларын биир сомоһолорун бөһө-гүтүүгэ улахан оруулу Африкаҥнай Бииргэ сомоһолуу Тэрияттэ төлөһөр. Иһин патриоттар империализм уонна неоколониализм агрессивнай империализм-таһаарыларын утары өһуһууларыгар туох кыаһаарынан барытынан көһөһөр.

Португалия колонияларын—Ангола, Гвинея (Бисау) уонна Мозамбик—норуоттарын национальнай-босхолонуулаах хамсаһыһына-рын ситиһинилэрэ эһиз улаһаһнар.

Советскай Союз Африка государстволара Экономическай хаалыы-ларын туораттар иһин өһуһууларыгар аһаабанна көһөһөр. Били-гин СССР Экономическай уонна техническай бииргэ үлэлэһин ту-һунал Африка 22 дейдуларын правительстволарын кытары сөбүлэ-һинилэрдээх.

Снимокка: Гвинея патриоттарын этэрээтэ булаары туар бөһө-гүуу операцияны дууһуһуһэр.

СССР фотохрониката.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЯ ДЕМОКРАТИЯ САЙДАР

«Советскай Былааһа үлэһит маасса бэйэгэ булчут—ол-чиин таһа уонна хотторору билбэт социализмга суолу-нан буоһар» Билигин государствобыт бары историкта Ленин ити тыллара толору сөптөөгүн билгэрттэр. Норуот былааһын органнара—үлэ-һиттэр депутаттарын Совет-тара сайдыылары уонна бө-дөрөөһүннэри саһа обще-ствонны кытта быһаарыт сибээстээх. Үлэһиттэр депутат-тарын Советтара—Советскай государство төрүтэ. Советтар кини демократическай ха-рактерын ордук толорутук көрдөрөһөр.

1973 сыл бэс ыйын 17 кү-нүгэр баскыһыаннаага бары союзнай республикаларга кы-раайдардаагы уонна уоба-ластардаагы, уокуруктардаа-гы, куораттардаагы уонна оройуоннардаагы, сельскай уонна бөһүөлэктэрдээги Со-веттар саһа састааптарын быһаардыра аһаһа. Олох-тоох Советтарга быһаардыр—государствонны салайыһа, үлэһиттэр саһа маассаларын активнайдын кытыһыары-

* Күннээги темага *

ны кытта сибээстээх, дейду политической олоһор дьо-һуһуһаах суолталаах соһуу-не. Советскай норуот былааһын модун күүһүн чарымхайдыл уонна итэбэһиннээхтик көр-дөрөр маннык сыһыһараны аһаһаахха сөп. 1936 сылтан ыла Советтарга дьаһаһы оһуулатын 12 модүүүөнтөн таһа кини барды.

Олохтоох Советтар били-гин састааптара СССР XXIV съезин уураахтарын олорхо кыһаһыһа иһки сыл үлэлэ-тилэр. Советтар дууһуууу уонна быһаарар боппуруос-тара бэрт элбэх. Бастатан туран, иһи дьаһаллар уонна түбүктэр кини туһугар, кини күннээги наадатын, толоруу-га, кини материальнай наа-дыйыһытын хааччыһыыга ту-һуулаһаллар. Иһи мөһүуө-төн таһа депутаттаах бизе уон тыһыынча кэринэ олох-тоох Советтар коммунисти-ческай тутууга бэйэлэрин ак-

тивностарын көрдөрөр сүг-кэн күүһүнэн буолаһар. Иһи сыһыһараа өссө биир сыһы-һараны—Советтар 25 мөһү-уөһүннээх активтарын эһиз-ха сөп.

Советтар оруулаһа быһе-тала суох үүнэр. Советскай норуот былааһын сайдыы-тыгар саһа дьоһуһуһаах хар-дыһынан Советтар быраапта-тарын кэмчииһэ туһаһыһ-лыбыт кэһин сыһаарга ыһаһыһыт законодатель-най акталар, СССР КК уу-раада буолаһар. Сокуоннар оройуоннардаагы, куорат-тардаагы, сельскай уонна бөһүөлэктэрдээги Советтарга кинилэр территорияларыгар кинилэр бары олох-дьаһах, коммунальнай тутуу пред-приятиеларын, доруубуһа харыһаһылын уонна куль-тура тэриятэлэрин, норуот туттар таһаардырын огорон таһаарар предприятиелар үлэлэрин сүрүнүүр уонна контуруоллуур быраабы бизе-рөһлэр.

Билигин сельскай уонна бөһүөлэктэрдээги Советтар

с. Чурапча, ул. Карла Маркса, 12. Тираж 2001.